

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1904. május 15

Vasárnap.

XXIII. évfolyam. 39. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes száma ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos petíciórét, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyitlatter sora 30 fillér.
A hirdetések díja előre fizetendő.

Az 1904. évi költségvetés.

Lukács László pénzügyminiszter, a magyar állami gazdaságnak ez az épp oly lelkiismeretes, mint szakavatott és buzgó sáfára alaposan kidolgozott, könnyen érthető exposé kíséretében beterjesztette a magyar korona országainak az 1904. évre szóló állami költségvetését. Világos könnyen érthető ez az exposé, mert semmi mesterkéeltség, a számok csoportosításában semmi ügyeskedés nincs benne; egyszerű, őszinte és becsületes előadása a tényeknek, kincstartónk lényének megfelelően.

Ha csak egy futó pillantást vetünk is a milliárdos költségvetés egyes fizeteibe, mely költségvetés a Tisza-kormány első költségvetése, önkéntelenül szemünkbe tolnak annak a hatalmas épületnek alaprajzai, melynek kiépítésére Tisza István és munkatársai nemcsak vállalkoztak, de képesek és hivatottak is. Minden egyes tárcánál a tette kész alkotás vágyát hirdetik a beszélő számok, hirdetik minden szónál ékebben.

Ami magát a költségvetést illeti, annak mérlege 1.190.681.945 K. összes bevétellel szemben 1.190.084.621 K. összes kiadást mutat fel, vagyis végeredményben 597.324 korona fölösleget, mely fölösleg 1.643.728 K.-val kisebb az 1903. évi állami költségvetésnek a törvényhozás által 2.241.052 K.-val megállapított fölöslegénél. A rendes kezelésnél 1.081.376.795 K. rendes bevétellel 1.024.562.180 K. rendes kiadás áll szemben, itt tehát a felesleg

56,814.615 K. a rendkívüli kezelésnél azonban 165,522.441 K. átment és beruházási kiadással 109,305.150 K. rendkívüli bevétel áll szemben, vagyis 56,217.291 K. hiány mutatkozik. A rendes kiadások az 1903. évvel szemben 28,682.620 K. emelkedést tüntetnek fel, mely tetemes többletből 2,000.000 K. a civilista tervezett újabb törvények végrehajtásával járó kiadások igényelnek. A közgazdasági fontossággal bíró üzemek kiadásai kerek összegben, 10,500.000 K.-val emelkednek. Tetemes összeggel járul a kiadások emelkedéséhez a tisztviselői illetmények kiegészítésére az egész évre szükséges összeg. Nagyobb összeggel emelkednek a rendes kiadások, és pedig: 7,592.985 K. val a belügyminiszteriumnál, mely összegből kerek számban 4 és fél millió K. közegészségügyi és betegápolási kiadásokra esik. 9-7 millió K.-val emelkednek a kiadások a kereskedelemügyi tárcánál, mely összegből 563.085 K. többszükséglet ipari és kereskedelmi célok elősegítésére, a posta-távírda és távbeszélő fejlesztésére 1,478.750 K., a m. kir. államasutakra pedig majdnem 7 millió K. esik, ez utóbbi összeg legnagyobb részét, 4-7 millió koronát, a személyzet anyagi helyzetének javítása veszi igénybe. A földmívelésügyi tárcá rendes kiadásai 1-47 millió K. aránylag nem nagy összeggel emelkednek, de a közoktatásügyi tárcá rendes többszükséglete már tetemes, 2,589.882 K., melynek nagyobb része népnevelési intézeteknek jut.

A rendkívüli kiadások 165,522.441 K.-val vannak előirányozva, ami 1903-mal szemben 79,295.579 K. emelkedést jelent, amit annak a 77 és fél millió K.-nak a felvétele idézett elő, mely hitel az államasutak hálózatának kibővítéséről, vasuti és más beruházásokról szóló törvényjavaslat értelmében az 1904. évben végrehajtandó munkálatok költségeinek fedezésére szolgál.

A rendes bevételek 34-5 millió K.-val magasabb összegben irányoztatnak elő, ebből a pénzügyi tárcánál 18-3 millió K., a kereskedelmi tárcánál 10-75 millió, a földmívelésügyinél 1-4 millió K. az emelkedés.

A rendkívüli bevételek a múlt évi 37,463.270 K.-val szemben 109,305.150 K.-val irányoztatnak elő a folyó évre, e szerint 71,841.880 K. emelkedés mutatkozik, mert a beruházások költségeinek fedezése céljából kibocsátandó kötvények értékesítéséből 77,485.000 K. rendkívüli bevétel irányoztatott elő.

A minapi pártközi értekezleten az az ellenzéki óhajítás nyilvánult, hogy ám legyen, tárgyalja a pénzügyi bizottság rövidbben a költségvetést. Nem úgy, t. ellenzéki urak! Legyen a pénzügyi bizottság tárgyalása minél alaposabb és behatóbb, ellenben a plénumban a lehető legrövidebb, mert nem beszédre, hanem tette van szüksége az országnak. Aki dolgozni nem akar, álljon félre s azzal szolgáljon a hazának, hogy legálább a kormányt nem gátolja üdvös munkájában.

T Á R G A.

Jókai koporsójánál.

Berzeviczy Albert bucsu beszéde.

Hat évtized, váltakozó magyar nemzedékének boldog megszokásává lett az a tudat, hogy Jókai a miénk, Jókai él, alkot, nem mulik el egy nap, melyen szellemi életünk kieneséséért nem gazdagítaná képzelete, szíve, légsége kifogyhatatlan ajándékaival. És nekünk meg kellett érniünk a napot, amelyen ridegen, elutasíthatatlanul, kellehetetlenül ránk nehezedik a végzet: Jókai nincs többé.

Más baladónak szelleme fényét, lelke erejét lassan, apránként oltogatja, fogyasztja a kór; szemünk láttára tűnik mind a kettő kiszámíthatjuk végső ellobbanását, megbarátkozhatunk hiányának gondolatával. De Jókai megvalósulva láttuk azt, hogy Isten az ő kegyelméből való művésznél és költőnél a dicsőségen kívül örök ifjúságot is szokott adni. Az alkotó erő, amely benne működött, mintha igazán egy örökéletre lett volna szánva, sohasem árulta el a kor terhének nyomását. Megmaradt benne mindvégig a fiatalos idealizmus, munkakedv és de-

rült kedély, amely éppen mert magát is mindig újra fiatalodni érzte, neheztelés nélkül nézi a kor s a nemzedék változását, sőt mi több, maradt benne mindvégig valami a gyermeki is, amely hisz a maga álomképeiben, gyönyörködik még a buborék szinompájában is és gyanútlan, vidám bizalommal tekint a jövőbe.

Boldogok mi, akik ezt a törhetetlennek látszó költői lelket a magunkénak nevezhetjük, — boldogtalanok mi, akik a költői lélek alkotó munkájának esodásorúságától megtöresztve, mulandóságában hinni nem akartunk!

Igy kellett őt elvesztenünk magas korban is ifjan, későn és váratlanul és előkészületlenül, örösi munkásság után is idő előtt példás termékenyítő hatás után is pótolhatatlanul.

Milyen életet, milyen világot zár magába az a szűk koporsó.

A Révkomáromból kikérült pápai és kecskeméti diák festő akar lenni és már tizenhétéves korában írt szindrabíjjával az akadémia díszét nyerte el; a fiatal író, aki regényeivel rohamban hódítja meg az országot, a Petőfi barátja, a márciusi ifjak egyik vezére, aki kiáltványában a szabadság, egyenlőség, testvériség mellett hangoztatja a békét és egyetértést is, de mikor nemzetét harcban látja, maga is fegyvert fog. Azután az üldözött bujdosó,

akinek életét a hitvesi szerelem menti meg, a nemzet szomorú napjainak lánglelkű és varázsszavú elbeszélője, aki tollával vigasztalja, földeríti, bizalomra, reményre serkenti nemzetét. Eközben ugyan az, ki a legnehezebb viszonyok között az új alkotmányos korszak számára fentartani, kifejleszteni segíti a napisajtót, a politikai vigasztalanságba is bevilágít humorjának játszó fényével. Majd, az újabb alkotmányosság korában, fáradhatatlan regény- és drámaírói munkássága mellett, mialatt műveinek kötet-száma immár a háromszázat meghaladja, ő, szépirodalmunk elismert vezére, fejedelme, mint szónok is gyakran elragadja hallgatóságát, mint politikus tollát a törvényhozás szolgálatában is ragyogtatja, lelkesíti az ifjú írói nemzedéket, hogy „pálmaerdő váljék a fiatal gesztből”, királyi sarjakat nyer meg irodalmunk szeretetének és művelésének s királya elismeréséről, nemzete szeretetéről környezve, ötven éves írói pályája emlékezetes örömmünnepeén ezt valja: „Életemnek alkonyán megvan az a lelki megnyugvásom, hogy amiért ifjkoromban lelkesültem, azt vénségemben megvalósulva látom, hogy nem hiába hirdetem a feltámadást.”

És ez csak az, amit átél. Hol marad mindaz, amit megálmodott, lírt, örökölt hagyott nekünk; leirt azzal a népséltetbe, az emberi szívbe, a természetbe behatoló lélekbuvár élelétással, mely a köl-

Apponyi Albert nem vonul vissza. Hetek óta tartja magát a hír, hogy Apponyi Albert a közélet teréről végkép vissza lép. Apponyi Albert azonban, mint most kijelentette nem akar lemondani a politikai szerepléséről. Sőt új elvek és programu szerint, fokozottabb mértékben óhajt tevékenykedni. Programját pünkösdi után fejtí ki Jászberényben.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház május 10-iki ülésében Perceel Dezső az ülést megnyitván, indítványozza, hogy miután a Ház megalakult, jegyzőkönyvi részvétét fejezze ki a nemzetet a Jókai halálával ért nagy csapás felett. (Helyeslés).

Ezután Lukács László pénzügyminiszter betervezte az 1904. évi költségvetést. Részletesen kifejtette exozóját. Reflektált a valgyi zárszámadás adataira. Az 1902. évi költségvetési törvény 187,000 koronában állapította meg a többletet, zárszámadás szerint 1,458,000 koronával haladta meg a bevétel a kiadásokat, bár kormány nem vette fel a 32 millió kölcsönt, melyre a törvényhozás felhatalmazta. A pénztári eredmény 29 millió volt. Kedvező előirányzatnál rendes kezelésnél 39 millióval volt kedvezőbb az eredmény az előirányzatnál.

Előre jelenti, hogy az 1903-ik év zárszámadása nem lesz ilyen kedvező. Az ex-lex következtében az adóban 40 millióval kevesebb folyt be.

Hogy ez a visszacsúszás az államháztartását nem rendítette meg, a pénztári készletnek köszönhetjük.

Áttért az 1904. évi költségvetés számszerű ismertetésére.

Az új törvények totomas emelkedéseket eredményeznek.

A rendes és rendkívüli kezelés összes kiadása: 1.190.084,621 korona. Bevétel: 1.190.681,945 korona. Felesleg 547,324 korona.

Bejelenté, hogy a közel jövőben emelkedni fognak a kiadások úgy, hogy a mai bevételekből fedezni azokat nem lehet.

Szerencse, hogy általános gazdasági fellendülés küszöbén vagyunk. Mindazon által, gondoskodni kell a bevételek szaporításáról.

Kéri a képviselőház támogatását, hogy az egyensúlyt fentarthassuk. (Éljenzés jobbról).

Tíz pernyi szünet után a bizottságokat választották meg, mire az ülés véget ért.

A képviselőház máj. 11-iki ülésén Perceel elnök előterjesztette azt az indítványt, a melyet a képviselőház tegnapi ülése előtt tartott pártközi konferencia megállapított a Rákóczi hamvainak hazaszállítása ügyében.

Az indítvány a következő:

Határozza el a Ház, hogy a nemzet nevében halálának és köszönetének ad kifejezést ő Felsége

előtt azon magasztos tettéért, hogy Rákóczi hamvainak hazaszállításáról gondoskodni kegyes volt.

Bejelentette továbbá, Apponyi Albertnek és Bartha Ödönnek a regnicoláris bizottsági tagságról való lemondását.

Nyegre László előadó ismertetette a községi jegyzők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot, a melyhez hozzászóltak Sági Gyula, Hollebrandt, Darányi Ferenc és Hajdán, kijelentvén, hogy a javaslatot elfogadják. Pénteken befejezik a törvényjavaslat részletes tárgyalását is.

Háromszékvármegye közigazgatási bizottsági üléséből.

Sepsiszentgyörgy, május 10.

Haller János gróf Háromszékvármegye főispánja elnöklése alatt tartotta meg Háromszékvármegye közigazgatási bizottsága május havi ülését.

A főispán gondolatokban gazdag, mély érzéssel áthatott szavakban emlékezett meg Jókai Mórról, a magyar nemzet nagy halottjáról s jelzi, hogy a vármegye nevében részvétsüggőnyt küldött a gyászoló családhoz. Fennkölt, eszmegazdag beszéd a főispánnak mély benyomást tett a bizottsági tagok lelkére.

Azután a gyűlést megnyitja és felkéri az alispánt jelentésének előterjesztésére.

Az alispáni jelentéssel kapcsolatosan főispán melegen üdvözlö a közigazgatás új tagját Imecs Ernőt, a melyhez a bizottsági tagok örömmel járulnak hozzá.

Közigazgatás.

Szent-Iványi Miklós alispán jelentése április hónapról így szól:

A központba iktatóra érkezett 1164 beadvány, elintéztetett 1033, hátrálék 131 darab.

Tizenöt napos utazási igazolvány a szomszéd Romániába kiállított 211 db.

Egyéves utlevél kieszközöltetett 973 db.

Szabadságot élveztek: Morvaj Endre szolgabíró április 3-tól 4 hetet. Vrasda Lajos törvényhatósági vizmester ápr. 7-től 3 hetet. Deák Vince közigazgatási gyakornok ápr. 11-től 21 napot. Péter Lajos allevéltárnok 28 napi fegyvergyakorlatra behivatván, ápril 16-án távozott.

Gróf főispán ur kinevezte ápril havában közigazgatási gyakornoknak a közdi-járási fozszolgabírói hivatalhoz Darvas Aladár államvizsgát tett sárospataki lakost.

Továbbá ugyan a közdi-főszolgabírói járásban megüresedett irodavezető irnoki állásra, áthelyezéssel az orbai járásból Magyarósi Ferenc, irodavezető irnoknak előléptetéssel Csekme Albert járási irnokot s ennek helyébe járási irnokra Simon Pál nezsideri

Nincs a hálának, nincs a kegyeletnek szava, módja, ereje arra, hogy elérni legyen képes azt a dus örökséget, melyet nekünk Te, nagy halottunk hátrahagyasz!

Egy nemzet királyával élén teszi le kegyeletének jeleit, hullatja könnyeit ravatalodra, az egész föld kerekéségén megilletődéssel emlékeznek meg a Te kimutadról.

Eszméidben gyönyörködött az egész világ, de azért Te mégis csak a miénk voltál; nemesak büszkék voltunk rád, szeretett is nemzeted, szeretett úgy, amint író ritkán volt szeretve. És te is szeretted nemzetedet! Halálod nem csak szelömed fényétől, — szereteted kincsétől is fosztott meg bennünket.

Ezelőtt tíz évvel, ugyanezen a helyen, a nemzet egy másik nagy halottjának ravatalánál azt mondád: „A lélek nem hagyja el azokat, akiket szeret.” Szavaid igéretté, tulvilági üzenetté lesznek e percben. Lelked nem fogja elhagyni nemzetedet, benne fog élni, lángját ezerekre árasztva és gyönyörködve fogja látni beteljesedését annak, amire követőidet buzdítottad: a nemzet, melynek Te és társaid életeért küzdöttetek, ki fogja vinni halhatatlanságát is.

Isten veled, legyen mi közöttünk áldott, a Te emléked!

kir. járásbírósnágnál alkalmazott díjnokat, igazolványos kiszolgált altisztet.

Az 1903. évi főszorozás március 28-án vette kezdetét. Április hó 25-én nyert befejezést, melynél mint polgári elnök vettem részt s ezen idő alatt a vármegye igazgatását törvényszerinti helyettesem a vármegyei főjegyző ur vezette.

A vármegye 6 sorozó járására 1903-ra kivetett ujonejutalék:

A hadsereg részére 478, erre besoroztatott 474, hiány Kézdivásárhely város sorozó járásnál 4.

A honvédség részére 130, erre besoroztatott 109, hiány a közdi sorozó járásnál 17, Kézdivásárhely városi sorozó járásnál 4. Mint fölösszámuak a póttartalékba jutottak 85.

A törvényhatósági képviselő-bizottság április 29-én gróf főispán ur elnöklése mellett rendes évnegyedes közgyűlést tartott; ez alkalommal közgy. bizottsági tagsági megbízatásáról lemondott dr. Székely György brassói főispán helyébe Imecs Ernő törvényhatósági bizottsági tag ur lett megválasztva, kit megválasztása alkalmából tisztelettel üdvözlök.

Gyámügyek.

Sára Tamás árvaszéki elnök a következőket jelenti: Ügyforgalom: Március hóról elintéztetlen áthozatott 533, április hóban iktatóra érkezett 804, összesen 1337 ügydarab. Ebből elintéztetett 1230, május hóra elintéztetlen áthozatott 157 ügydarab.

Gyámpénztárról. Készpénz áthozatal március hóról 14857 kor. 16 fl., április hóban bevétetett 8802 K. 71 f. összesen 23659 K. 87 f. Ebből kiadatott 14962 K. 58 f. maradt április végén 8697 K. 29 fl.

Pénzüntzeti betét változatlan van 101,108 kor. 44 fl.

Magánadóslevelek. Áthozatal március hóról 482,674 kor. 75 fl., április hóban bevétel nem volt. Töketörlesztés folytán kiadatott 2960 kor., maradt április végén 479,714 kor. 75 fl.

Ékszer és drágaság. Áthozatal március hóról 1670 kor. 30 fl. Ebből kiadatott 571 kor. 50 fl., maradt április végén 1098 kor. 80 fl.

Gyámpénztári letét. Készpénz áthozatal március hóról 53 kor. 21 fl. Ebből kiadatott 5 kor. 4 fl., maradt április végén 48 kor. 17 fillér.

Adóügyek, pénzügy.

Tusa Gyula pénzügyigazgató jelentése szerint: A megelőző hóról átjött hátrálék 196 darab. 1904. április hónapban érkezett 2130 darab. Összesen 2326 darab. Ebből elintéztetett 2019 darab. Hátrálék 1904. április hó végével 307 darab.

Az összes ágazatokban befolyt 290,569 korona 35 fillér, 74,790 kor. 84 fillérrel több a megelőző évi hasonhavinál.

Egyenes adóban befolyt 80366 kor. 51 fl. 57,625 kor. 10 fillérrel több a megelőző évi hasonhavinál. Hátrálékban maradt 906,098 kor. 72 fl. Hadmentességi díjban befolyt 528 kor. 30 fillér, 360 kor. 30 fillérrel több a megelőző évi hasonhavinál.

Hátrálékban maradt 35,235 kor. 55 fillér.

Engedélyeztetett ideiglenes házádomentesség 3, dohányzeladás 7, só 6 esetben.

Az adókiadás haladására nézve tisztelettel jelentem, hogy a házádo, tökekamat és járadékadó, I., II. és IV. oszt. kor. adó kiutése kész. A föld- és házádo után járó általános jövedelmi pótdó kiutése még több községben nincs kész.

Fogházügy, közbiztonság.

Stocker Antal kir. ügyész a közdivásárhelyi kir. törvényszéki fogház és a kir. járásbírósi fogházak 1904. évi április havi állapotáról jelentését a következőkben tette meg:

A közdivásárhelyi kir. törvényszéki fogházban, valamint a vármegye területén levő kovásznai, sepsiszentgyörgyi és nagyajtai kir. járásbírósi fogházakban 1904. április hó utolsó napján le volt tartóztatva 48 eüült, 15 vizsgálati, összesen 63 Ezekből 57 férfi, 6 nő. Időközben még 99 egyén volt letartóztatva.

A letartóztatottak egészségi állapota általában jó volt.

Rabélelmezésre kiadatott 380 korona 21 fillér.

Az élelmezés ellen panasz nem emeltetett.

tői alkotás leghatalmasabb eszköze, egyszersmind a képzelet varázslámpájával, a lángész intuicijával állítván a családásig élettelen szemek elé soha nem látott gazdag és csodás virágokat.

Ő maga úgy fogta föl a költő küldetését, hogy „tartozik nemzete lelkének kifejezése lenni, és viszont hivatása meglátni az égő csipkebokorban az Istent és tolmácsolni az égi szót a ráfigyelő nemzet előtt.”

Minden valódi költőben van valami a prófétából és valami az apostolból. Jókaiában is meg volt mind a két elem. A muzsától megihletett társaival együtt megérzi, lelkesen hirdeti a szabadság és nemzeti fellendülés közelgő tavaszát; a lesújtott ország szenvedéseinek sötét éjszakájában mindig maga előtt látja, közeledőként üdvözlö az új hajnal hasadását. A szabadság és nemzeti nagyság lánglelkű apostola maradt mindvégig, minden körülmények között, minden téren szóval és tettel, mint író, mint politikus és mint ember. Mint ifjunak és mint aggasztánnak, a költészetben és a közéletben ideáljai ugyanazok maradtak, nem változik lelkesedése, ékesszólása sem, melylyel érték küzd. Mialatt eszmái, érzelmei kiapadhatatlan forrásából mérhetetlen kincsekkel gyarapítja szellemi birtokunkat, művészete tökélyre emeli, gazdagítja nyelvünket is, szellemi termékeink hódítása az egész művelt világban nemzetünk s a külföld szellemi kölcsönhatását a mi avunkra közelebb hozza az egyensúlyhoz.

Bűnvádi jelentés érkezett 69.
Súlyosabb bűneset 2 merült fel.
Törvéyszéki boncolás 2 esetben volt.

Csánki Gyula kir. tanfelügyelő jelentését közelebbről közölöi fogjuk.

Az állatorvos jelentésével kapcsolatban dr. Künle Tivadar bizottsági tag az irántintöz kérdést a hatósági állatorvoshoz, hogy tekintettel azon körülményre, hogy Sepsiszentgyörgyön, a husarak egy hónapi határidőn belül 36—38 krajcárról 48 krajcárra emelkedtek, nem tartaná-e indokoltnak a bizottság a próbavágások eszközölésének elrendelését.

Ezen indítvány alapján kimondotta a bizottság, hogy felkéri az alispánt, hogy hivatalos úton lépjen érintkezésbe a husszövetkezzel ez irányban, vagy ha ez nem volna hajlandó e tekintetben segítségre jönni: a gazdasági bizottságot kéri fel.

A város utasíttatik, hogy szigorúan intézkedjék és ellenőrizze azt, hogy a jelenlegi magas husárak mellett kifogástalan minőségű hus árusíttassék, hogy a husárak feltűnő helyen és olvashatóan fel legyenek írva és hogy a vágatási biztos kötelességet pontosan teljesítse.

Sepsiszentgyörgy és Kézdivásárhely városok gyámpénztári kezelése czéljából szabályrendeletei módosítás végett a miniszteriumtól leadattak és kiküldtetek.

NAPI HIREK.

— **Kinevezés.** A király bonyhádi Peresl Miksa m. kir. honvéd századost, ki csak a napokban távozott el Kézdivásárhelyről Sopronba, kinevezte a magyar királyi testőrségnél testőrré és századossá.

— **Polgári isk. tanárgyűlés.** A „Brassó-Háromszékmegyei Polgári Iskolai Tanárkör” mult szerdán Kézdívásá helyen tartotta rendes gyűlését Killyéni Andre hosszufalusi polg. isk. igazgató elnöklete alatt. A tngok közül mintegy 40-en vettek részt az érdekes gyűlésen, kívülök ott láttuk Csányi Gyula háromszékmegyei és Dr. Pintér Gábor brassómegyei kir. tanfelügyelőket, a helybeli összes iskolák tanárait és tanítóit is. A gyűlés legfontosabb tárgyát a 7 osztályu polgári iskola tanitásterv-javaslatának tárgyalása képezte, melynek előadója Killyéni elnök volt, a melynek megvitatásában nagyon sokan vettek részt. A megállapodásokat felterjesztik az Orsz. Polg. Isk. Egyesület választmányához. A második előadó Balázs Márton, helybeli polg. leányisk. igazgató volt, aki a módszeres értekezletről tartott szakszerű és nagy alapossággal kidolgozott értekezést. Ezt is egyhangulag elfogadták. A harmadik előadást Kiss Károly, polgári iskoláink kitünő számtan tanára tartotta, a hosszú évek tapasztalataiban gazdag szakember képességeivel mutatván be az összetett hármasszabályok mego'dásának legcélszerűbb módozatait. Zöld Sándor indítványára meleg köszönetet szavaztak az értékes módszertani előadásért. A gyűlés 4-ik pontját Vajna Mihály sepsiszentgyörgyi polg. isk. tanárnak a rendtartási nyomtatványokról tartott rövid javaslata képezte, melyet szintén helyesléssel

fogadtak s tanulmányozási javaslatlételre bizottság-
nak adtak ki. Az indítványok során elhatározták,
hogy a jelenlévő két kir. tanfelügyelő útján lépéseket
tesznek arra nézve, hogy a Csalikmegyében levő
polgári iskolák tanerőit e körhöz való csatlakozásra
reábirják. Az országos egyesület nyári közgyűlésének
helyéül Herkulesfürdő mellett szavaztak a kör tagjai.
Végül elhatározták Biró Albert indítványára, hogy
Berzevicsy Albert minisztert, Zsilinszky és Molnár
Viktor államtitkárokat s Dr. Morlin Emil min. ta-
nácsost táviratilag üdvözik a köri gyűlés alkalmá-
ból. Gyűlés után kedélyes közebéd volt a Vigadó
vendéglőjében, melyet Jancsó Dénesné jó hírnévnek
örvendő konyhája szolgáltatott fel. Az izletes ebéd
és Szőke Pista zenekarának zenéje közben vidám
hangulat uralkodott s számos pohírköszöntő hang-
zott fel a tanügy vezeterei, s a kör buzgóbb tagjaira,
a két kir. tanfelügyelőre, a vendégekre stb., kik
nagyrészből a d. u. 3 órai vonattal visszautaztak
állomáshelyeikre. Az egyesület tagjait a helybeli
polg. iskolák tanári karai magyaros vendégszeretettel
fogadták, kalauzolták; a rendezésben, fogadásban
Balázs Márton ig. és Kiss Károly tanár fejtettek ki
áldozatkész tevékenységet.

— Főispánból — főügyész. A király Dr. Kramolin Viktor nyitrai megyei ny. u. főispánt kinevezte győri kir. főügyészi helyettesé.

— A vöröskereszt-egylet jubileuma. A magyar vöröskereszt-egyesület, melynek áldozatkész támogatása tette lehetővé a közdivásárhelyi Rudolf-kórház létesülését, jövő kedden ünnepli Ő felsége a király jelenlétében áldásos fennállása 25-ik évfordulóját Budapesten. A közdivásárhelyi vidéki választmány Beukő Sándor pénzügyminiszteri osztálytanácsos és Dr. Csoboth Simon honvédelmi miniszteri osztálytanácsos urakat kérte föl a képviselőre.

— **Osztályvizsgálatok.** A kézdvászárhelyi r. k. főgimnáziumban a VIII-ik osztályos tanulók osztályvizsgálatai f. hó 9., 10. és 11-ik napjain folytak le részben Koch Sándor helyettes igazgató, részben Hassák Vidor igazgató elnöklése alatt. A vizsgálatot az intézet VIII-ik osztályának összes növendékei sikerrel állották ki és pedig 1 mindenkől teljesen, 5 jól, 14 pedig elégséges eredménnyel s így mindnyájan érettségire bocsáttattak. Az írásbeli érettségi vizsgálatok jövő hűtfőn (május 16-án) veszik kezdetüket.

— **Értesítés és felhívás.** Az iparosok kifejezett óhajtatására és kérésére a tanoncok munkakiállítását (ez ében nem az iskolai év végén, hanem február 24-én, péntek 3-ik ünnepén rendezzük). Midőn ezt az iparos urakkal közlöm, egyidejűleg azon kérelmet intézem hozzájuk, hogy legyenek szivesek inasainknak anyagot adni, biztatni és serkenteni, hogy készített iparcikkokkal vegyenek részt a munkakiállításban. A bíráló-bizottság által legjobbnak ítélt cikke készítői elismerő oklevéllel, vagy pénzrel jutalmaztatnak. A nagyon csinos kiállítások levél szövegében a mester neve is előfordul, tehát a megjutalmazott iparcikk a mestert is fogja díszíteni. Hogy az igazi érdem jutalmaztassék, a tanoncok lehetőleg más mester műhelyében készítsék az iparcikkeket, vagy ha ez, mint az asztalosoknál, nem egykönnyen lehetséges, valami más módon igazolja a tanonc, hogy ő az iparcikk készítője p. o. egy

más mestert az iparos kérjen fel, hogy tanoncára ügyeljen fel s ez szívesen ad bizonyítványt, hogy a tanona készítette. A kiállítás megtekintésére a közönséget tisztelettel felkérem. Kézdivásárhely, 1904. május 13. M. Székely János, az ip. t. isk. igazgatója.

— Meghívó. A háromszékmegyei tanítótestület kéziköre, az 1904. évi tavaszi rendes közgyűlést Kézdivásárhelyt az állami elemi népiskola helyiségében f. évi május 28-án d. e. 10 órákor fogja megtartani, melyre a tisztelt tagtársakat azon szíves kéréssel hívjuk meg, hogy a fontos körülmények pontosan megjelenni tartsák elmulaszthatatlan kötelességüknek. Azon tagok, kik tagdíj járulékaikat be nem fizették : hozzák magukkal nyugta könyvéket, hogy a körülmények 1903. évi számadását lezárhassa. Gyűlés tárgyai: 1. Előzői megnyit. 2. Jegyzőkönyv hitelesítés. 3. Tisztikar lemondása és tisztujtás. 4. Tájékoztató bizottság jelentése. 5. Felsőbb leíratok tárgyalása. 6. Jövő gyűlés helyének és tárgysorozatának összeállítása. 7. Kebli ügyek és indítványok. Kézdivásárhely, 1904. május 9 én, Nagy Károly körülmények. Váncsa István körülmények.

— **Előadások az Iparos Ifjúsági Egyesületben.** A közdivízióhelyi „Iparos Ifjúsági Egyesület” ma (vasárnap) délután fél 3 órakor a tornasalonokban ifjúsági előadást rendez a következő műsorral: 1. Megnyitó. 2. Előterjesztés az „Otthon” ügyében eddig tett intézkedésekről s a befolyt adományokról. 3. Szavai: Mazingher Ilona k. a. 4. Gyakorlati előadást tart: Kiss Károly polg. isk. tanár. 5. Szavai: Zsidó Albert. 6. A szociálistizmus ismertetése. Az egyesület igazgatója. 7. Szavai: Jancsó Ferenc. 8. Indítványok. Bolépdíj nincs. Felhívjuk rá közönségünk figyelmét.

— Választások. Búthó János sepsiszentgyörgyi énekvezért és képeződei zerektanárt a sárospataki ev. ref. főgimnázium nene- és énektanárává választották. — Szabó Antal lembehízi r. k. kántor-tanítót a székelyudvarhelyi r. kath. hitközség május 8 án tartott közgyűlésében első helyen jelölte az ottani kántor-tanítói állásra.

— **Tűzvész Hilibben.** Folyó hó 12-én nagy tűzvész pusztított Hilibben, melynek több lakóház, csűr és gazdasági épület esett áldozatul. A tűz oka ismeretlen.

— A „Kovássznai Sport-Egylet“ 1904. évi május hó 14-én, a Déák Imre-féle vendéglő nagyszobájában, saját pénztára javára műsoros estélyt rendezett a következő műsorral: 1. Nyitány. 2. Felolvasott dr. Czeglédi Miklós. 3. Érekel a „Sport-Egylet“ dalkara. 4. Szavalt Zentai Leó. 5. Melodráma, előadta Csánki Mariska urleány, kísérték: Ugron Géza és uró (zongorán), Csorja Margit urleány (cimbalmon), Lengyel Gyula (hagedű). 6. Érekel a „Sport-Egylet“ dalkara. A mulatságon előkelő és szép számu közönség vett részt, s a legpompásabb mulatott a mindenik pontjában kitűnően sikerült műsoron.

— Köszönetnyilvánítás. Az „Iparos Ifjúsági Egyesület” nevében meleg köszönetet mondok ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdatulajdonos urnak és Bene Albert, asztalos urnak az Otthonunk részére adományozott egy—egy asztalért és Jancsó Gyula s Jancsó F. Lajos kereskedő urnaknak az ajándékozott egy—egy lámpáért. Kézírásiárhely, 1904. máj. 11. M. Székely János, egyl. igazgató.

Pályázati hirdetés.

A dálnoki fogyasztási és értékesítő szövetkezet, melynek évi forgalma 30–40 ezer korona, pályázatot hirdet az üzletvezetői állásra. A fizetés Egyezerkettőszáz (1200) korona, lakás, világítás és a tiszta nyereség 10% a. Az 1200 koronáért egy tanoncot köteles élelmezni. Háromezer korona erejéig biztosíték kívánatik. A pályázati határidő 1904. évi július 1-je, később érkezett folyamodás nem jő tekintetbe. Az állás augusztus 15 én foglalandó el. A pályázatok **Hadnagy** Gyula ig. elnökhöz címezendők Háromszékmegye Dálnokba

(76. 2-3.) **Az igazgatóság.**

Hirdetések
olcsó áron
felvételnek e lap
kiadóhivatalában.

Sz. 3—904
t|k vj.

Árverési hird. kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék,
mint tlkvi hatóság közhirre teszi, hogy
Müller és Weisz budapesti bejegyzett cég végrehajthatónak Bernáld

János végrehajtást szenvedő ellen 523 K. 98 f. tőke, ennek 1901. évi december hó 31-ik napjától járó 5% os kamatai, 72 K. 20 f. végrehajtási már megállapított, ugy 14 (tizennégy) K. jelenlegi és a még felmerülendő költségeknek kielégítését végezt az 1881. LX. t. c 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében, valamint a 156. § a.) és d.) pontjára hivatkozással a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő, Alsóernáton község területén fekvő, az alsóernátoni 276. sz. t.ljkvbn 1735. hrsz. a. ingatlanból a Bernáld János illetőségére 268. K., 2270. hrsz. a. ingatlanból a Bernáld János illetőségére 195. K., 2237. hrsz. a. egész ingatlanra 268 K., 2318/11. hrsz. a. ingatlanra 268 K., 2611/2. hrsz. a. ingatlanra 836

K., 2590. hrsz. a ingatlanból Bernáld János illetőségére 89 K., 2678 hrsz. a ingatlanból a Bernáld János illetőségére 178 K., 3876. hrsz. a. egész ingatlanra 69 K., 4087. hrsz. a. ingatlanból a Bernáld János illetőségére 319 K., 4339. hrsz. a. ingatlanból a Bernáld János illetőségére 142 K., 5718. hrsz. a. ingatlanra 153 K., 7336/53. hrsz. a. ingatlanra 7338/1. hrsz. a. ingatlanra összesen 414 K., 7341/107. hrsz. a. ingatlanra 147. K., 1074. sz. tljkben 7300. hrsz. a. ingatlanra 29 K., 1082. sz. tljkben 7292/1. hrsz. a. ingatlanra 556 K., az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban hivatalból fogadóként 1882. az alcsernátoni 276., 1074. és 1082. a Bors Mária özv. Bernáld Jánosné ^{1/7} részbeni életfogytiglani

haszonélvezeti jog sérelme nélkül és Damokos Mihály, valamint Sylvester Péter és Cseh Concordia, Fetés Ferenc elrendelte.

Árverési határnapul 1904. évi június hó 6. napjának délelőtti 9 órája Alsócsernáton községhez tartozó ingatlanok a becsáron alul is eladatni fognak.

A kikiáltási ár 10%-a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ban jelzett, árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadék pers értékpapírban a kiküldött kezéhez leteendő bánatpénz gyanánt, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény kiszolgáltatandó.

Az árverés egyéb feltételei a kebli tlkvi hivatal Alesernáton község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság.

Kézdivásárhelyt, 1904. évi február hó 13-án. Verez, kir. törv. bír.

Sz. ad. 4—904. tlkvi.

Árverési hird. kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Bartha Imre ügyvéd által képviselt Zagoni r. kath. Egyházmegye végrehajtónak Forró Imréné Barabás Sarolta végrehajtást szenvedő ellen és hivatalból elrendelése az árverésnek a márkosfalvi 87. sz. tlkvb. 919., 974., 1068. hrsz. a. ingatlanokra, 4400 K. tőke, ennek 1901. évi április hó 1-ső napjától járó

7 százalékos kamatai 78 K. 90 f. végrehajtási már megállapított, ugy 30 korona, mint a 6682. sz. végzéssel megállapított és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t.-c. 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében, valamint a 156. §. pontjára hivatkozással a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő a márkosfalvi 87. sz. tlkvb. A + 919. hrsz. a. ingatlanra 2092 K. 974. hrsz. a. ingatlanra 54 K., 2063. hrsz. a. ingatlanra 1118 K. ezennel megállapított kikiáltási árban a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla 4024/903. p. sz. végzésére, tekintettel továbbá a zagoni Róm. Kath. egyház megye 9090/903. sz. kérésre folytán, a márkosfalvi 87. sz. tlkvb. A + 5 hrsz. a. ingatlanra 100 K. kikiáltási árban a visszárverést jelen számú árverési hirdetményben foglalt feltételek letartása mellett Forró Imre

márkosfalvi lakos házára és veszélyére bánatpénznek elvesztése mellett fenti alapárverési költségeknek, valamint a visszárverési kérés ezennel 10 koronában megállapított költség erejéig az árverést a Barabás Dánielné Botár Iresz javára bekebelezett haszonélvezeti jog sérelme nélkül elrendelte.

Árverési határnapul 1904. évi június hó 4. napjának d. e. 9 órája Márkosfalva község házához kiütetik, mely alkalommal ezen ingatlanok a becsáron alul is eladatni fognak.

A kikiáltási ár 10 százaléka a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadék pers értékpapírban a kiküldött kezéhez leteendő bánatpénz gyanánt, vagy annak a bíróságnál előleges

elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény kiszolgáltatandó.

Az árverés egyéb feltételei a kebli tlkvi hivatal és Márkosfalva község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. tvszék, mint tlkvi hatóság.

Kézdivásárhely, 1904. évi febr. 12. (81. 1—1) Kádár, kir. törv. bír.

PÉNZT

egy elsőrangú pénztintézet ad betáblázásra 10 év 12¹/₁₀, 15 év 9 25, 20 év 7 70, 25 év 7, 30 év 6 25, 40 év 5 1/10, 50 év 4 9/10, 65 év 4 1/10 % értékpapírban, készpénzben 3/10 kevesebb; az összeg bármikor visszafizethető, ellenben az intézet nem mondhat fel. Tudakozni lehet Proper Berghátnál Lemhényben.

PÉNZ

4% -0\$

törlesztéses kölcsönöket nyújtunk budapesti és külföldi elsőrangú pénztintézetektől a földbirtok és ingatlan 3/4 értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre **gyorsan és diszcreten.**

Bank- és magánadósságok convertálása.
MÜLLER LAJOS és TÁRSAI
bankbizomány

Budapest, VI., Dávid-utca 15.

(77. 2—12.)

(Törvényszéki leg. bejegyzett cég)

(Válasz bályog.)

XXIV-ik magyar királyi

JÓTEKONYCÉLU ÁLLAMSORSJÁTÉK

melynek remélhető tiszta jövődelme közhasznú és jótékonycélokra fog fordítani.

Ezen sorsjátéknak 7691 nyereménye van 385.000 korona összegben készpénzben.

Főnyeremény 150,000 korona,

továbbá:			
1 főnyeremény	50,000 kor.	20 nyeremény	500 kor.
1 " "	20,000 "	50 " "	100 "
1 " "	10,000 "	100 " "	50 "
2 nyeremény	5,000 "	1000 " "	20 "
5 " "	2,000 "	6500 " "	10 "
10 " "	1,000 "		

Huzás visszavonhatatlanul 1904. június 30-án.

Egy sorsjegy ára négy korona.

Sorsjegyek kaphatók a magyar királyi lottó-jövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám-, és só-hivatalnál, az összes vasúti állomásokon és a legtöbb dohánytözsdeben és váltó-üzletben.

(74. 2—6.)

Magyar királyi Lottó-jövedéki igazgatóság.

15 50 évi siker!

Eszéki
ARCKENŐCS

és eszéki

SZALVATOR-SZAPPAN

olíváztatja a szappant, májfoltot és a bőr összes tisztálanságát

Valódi csakis a

DIENES J.C. „SZALVATOR”-gyógytárából

Eszéken, felsőváros:

1 téglés eszéki arckenőcs ára 70 fillér és 1 korona.

1 drb Szalvator-szappan 1 korona.

1 téglés kézi paszta 1 20 fillér.

Lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona.

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészekből és megfelelnek tökéletesen a 71.012. számú B. m. rendeletnek.

Főraktár: BUDAPESTEN:

TÖRÖK JÓZSEF

64 4—10.

gyógyszerész

VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú portland-cementet ajánl olcsó áron a

BRASSÓI PORTLAND-CEMENT-GYÁR

Brassóban; Kézdivásárhelyt kapható: K. Csizsár József utóda **Szabó Lajos urnál.**

70, 5—30.

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózesnél Kézdivásárhelyt.